

Brussel, 19 november 2019
(OR. en)

14173/19

JAI 1204
FREMP 167
AG 56
POLGEN 182

NOTA

van:	het voorzitterschap
aan:	de delegaties
nr. vorig doc.:	ST 13622/19 and 14116/19
Betreft:	Conclusies van het voorzitterschap - Evaluatie van de jaarlijkse dialoog over de rechtsstaat

Tijdens de zitting van de Raad Algemene Zaken van 15 november 2016 is overeengekomen dat de dialoog over de rechtsstaat die in de Raad plaatsvindt, vóór eind 2019 opnieuw moet worden geëvalueerd.

De Raad Algemene Zaken hield op 16 september 2019 een eerste gedachtewisseling, waarna het voorzitterschap de delegaties een vragenlijst heeft toegezonden. Op basis van de ontvangen input heeft het voorzitterschap ontwerpconclusies opgesteld.

Tijdens twee informele vergaderingen, op 24 en 29 oktober 2019, hebben deskundigen van gedachten gewisseld over de tekst van de ontwerpconclusies van de Raad en de lidstaten, in het kader van de Raad bijeen, betreffende de evaluatie van de jaarlijkse dialoog over de rechtsstaat.

In het Coreper van 6 november 2019 kon geen consensus worden bereikt over het ontwerp in bijlage bij document 13622/19.

De besprekingen in de zitting van de Raad Algemene Zaken van 19 november 2019 hebben niet geleid tot een consensus over de conclusies betreffende de evaluatie van de jaarlijkse dialoog over de rechtsstaat. Het voorzitterschap heeft evenwel geconcludeerd dat 26 delegaties de tekst in de bijlage bij deze nota steunden of er geen bezwaar tegen maakten.

EVALUATIE VAN DE JAARLIJKSE DIALOOG OVER DE RECHTSSTAAT

ERAAN HERINNEREND dat de Raad op 15 november 2016 is overeengekomen dat de dialoog over de rechtsstaat die in de Raad wordt gehouden, vóór eind 2019 opnieuw moet worden geëvalueerd,

1. herhalen wij dat de conclusies van de Raad van de Europese Unie en de lidstaten, in het kader van de Raad bijeen, van 2014 over het waarborgen van de eerbiediging van de rechtsstaat, nog steeds geldig zijn;
2. bevestigen wij de in de conclusies van 2014 opgenomen beginselen, met name objectiviteit, non-discriminatie en gelijke behandeling van alle lidstaten en, in het licht van het beginsel van loyale samenwerking, een niet-partijdige en empirisch onderbouwde aanpak die geen afbreuk doet aan het beginsel van toedeling van bevoegdheden alsmede de eerbiediging van de nationale identiteit van de lidstaten die besloten ligt in hun fundamentele politieke en grondwettelijke structuren, met inbegrip van regionaal en lokaal zelfbestuur, en hun essentiële staatsfuncties, daaronder begrepen het waarborgen van de territoriale integriteit van de staat, het handhaven van de openbare orde en het beschermen van de nationale veiligheid;
3. herhalen wij dat deze dialoog zal worden ontwikkeld op een wijze die dubbel werk voorkomt en rekening houdt met bestaande instrumenten en deskundigheid op dit gebied;
4. zijn wij het erover eens dat, in het licht van vijf jaar ervaring, de praktische uitvoering van dit kader verder kan worden ontwikkeld teneinde rekening te houden met de toezegging van de Raad en de lidstaten dat de jaarlijkse dialoog van de Raad over de rechtsstaat geïntensiveerd zal worden;
5. zijn wij het erover eens dat de jaarlijkse dialoog van de Raad over de rechtsstaat, die in 2014 is ingesteld ter bevordering en bescherming van de rechtsstaat in het kader van de Verdragen, een nuttig mechanisme is gebleken;
6. wijzen wij erop dat deze dialoog in de Raad de afgelopen vijf jaar is gevoerd op basis van door het voorzitterschap voorgestelde specifieke thema's, en dat de eerste evaluatie in 2016 is verricht;
7. wijzen wij erop dat uit de eind 2019 verrichte evaluatie van de jaarlijkse dialoog over de rechtsstaat is gebleken dat deze dialoog, met het oog op een betere eerbiediging van de rechtsstaat in de Unie, intensiever, resultaatgerichter en beter gestructureerd moet worden, systematischer moet worden voorbereid en dat voor een adequate follow-up moet worden gezorgd;

8. zijn wij het erover eens dat de verwezenlijking van deze doelstellingen doeltreffend kan worden bevorderd door een jaarlijkse inventarisatie van de stand van zaken en de belangrijkste ontwikkelingen op het gebied van de rechtsstaat, waardoor het makkelijker zal worden een alomvattende, oprechte en interactieve bespreking te houden die in ruime mate gewijd is aan de situatie van de rechtsstaat in de lidstaten en in de Unie als geheel, en waarbij rekening wordt gehouden met zowel positieve als negatieve trends;
9. wijzen wij erop dat een dergelijke dialoog in de Raad ertoe zal bijdragen dat problemen in verband met de rechtsstaat op een inclusieve en constructieve wijze worden voorkomen door middel van besprekingen en uitwisseling van beste praktijken, alsmede dat een goede follow-up en continuïteit worden gewaarborgd;
10. zijn wij het erover eens dat voor deze jaarlijkse inventarisatie gebruik kan worden gemaakt van de jaarlijkse Commissieverslagen over de rechtsstaat, hetgeen synergieën tussen de instellingen in de hand zal werken;
11. verzoeken wij de Commissie om de lidstaten nauw te betrekken bij de voorbereiding van haar verslag over de rechtsstaat en dit verslag ruimschoots vóór de in het najaar in de Raad Algemene Zaken te houden jaarlijkse dialoog van de Raad over de rechtsstaat te publiceren, teneinde de lidstaten de mogelijkheid te bieden nadere opmerkingen te maken en zich terdege op de dialoog voor te bereiden;
12. zijn wij het erover eens dat de voorbereiding van de dialoog ook een frequenter gebruik van door het voorzitterschap georganiseerde interactieve uitwisselingen kan omvatten, zoals seminars met belanghebbenden;
13. nemen wij er nota van dat, als follow-up van de dialoog tijdens de zitting van de Raad Algemene Zaken, indien dit passend en noodzakelijk wordt geacht, vervolgbesprekingen over een of meer specifieke thema's zouden kunnen worden georganiseerd in de Raad Algemene Zaken;
14. erkennen wij weliswaar de horizontale rol en de verantwoordelijkheden van de Raad Algemene Zaken als hoeksteen van de dialoog, maar moedigen wij ook andere Raadsformaties aan verdere en meer diepgaande besprekingen te wijden aan rechtsstaattereguleerde vraagstukken die onder hun bevoegdheid vallen, in voorkomend geval rekening houdend met de in het kader van de dialoog gevoerde besprekingen;
15. nemen wij nota van de lopende besprekingen tussen alle lidstaten over de concrete uitwerking van de procedure en de nadere voorschriften voor een mechanisme van periodieke collegiale toetsing inzake de rechtsstaat; zijn wij het erover eens dat deze werkzaamheden moeten worden voortgezet, dat dubbel werk en onnodige administratieve lasten moeten worden voorkomen en dat voor de nodige samenhang moet worden gezorgd;
16. zullen wij uiterlijk eind 2023 een evaluatie verrichten van de ervaring die met de toepassing van deze dialoog is opgedaan.